שני נזירים פרק שמיני נזיר

גמ' [a]תנא בד"א בנזירות מועטת [a]אבל בנזירות בת שנה אוכל בקדשים לאחר שתי שנים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ארבע שנים ותני עלה [2]ומגלח ארבע תגלחיות [3]תגלחת ראשונה מביא צפורים וחטאת העוף ועולת בהמה שניה מביא חטאת העוף ועולת בהמה שלישית מביא חטאת העוף ועולת בהמה רביעית מביא קרבן טהרה: אמרת תגלחת ראשון מביא וכו' ממה נפשך שפיר קמייתי דאי ודאי מצורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין חובתו [4]וחטאת העוף ספק אזלא לקבורה ועולה הויא נדבה ולגלחו [5]תוך שבעה אי אפשר דדילמא לאו מוחלט הוא ורחמנא אמר [1]תער לא יעבור על ראשו עד מלאת ואי לאו מצורע ודאי הוי והוא טמא חטאת העוף חובתו וציפורין אבראי קא מתעבדין ולא הוי חולין בעזרה ועולת בהמה נדבה ואי לאו מצורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין אבראי קא מתעבדין חטאת העוף לקבורה עולת בהמה הויא חובתו והא בעי אשם רבי שמעון היא [6]דאמר מייתי ומתני תגלחת שניה ושלישית ציפורין לא צריך דהא עביד מאי איכא דילמא ודאי מוחלט הוא חדא לספק ספרו וחדא לספק טומאתו תגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ומתני ואי

גמ' [b]בנזירות מועטת משלשים לשלשים ובנזירות מרובה משנה לשנה: **תגלחת ראשונה מביא צפרים.** לספק מוחלט אחת שמוטה ואחת משולחת וחטאת העוף לספק נזיר טמא ועולת בהמה לספק נזיר טהור ועולת העוף ללא חייבי כדין נזיר טמא ק"ל: ושמא מספק לא הצריכוהו וכן צריך לומר דשלמים דנזיר טהור לא הצריכוהו שלא הצריכו לספק נזיר טהור רק קרבן להתירו בתגלחת וכדאמרי' גילח על מ' משלשתן יצא: ה"ג שניה מביא חטאת העוף ללא משום דנזירות טומאה[2] יעלה לו למנין שבעה וכיוס השמיני יתחיל למנות דנזיר טמא ליכא לספוקי בתגלחת שניה אלא משום ספק מוחלט ואף עולת בהמה שמא[3] לא היה מוחלט כי אם נזיר טמא: שלישית מביא חטאת העוף. לחולי היה טמא ותגלחת של מוחלט לא יעלה לתגלחת לא לנזיר טהור ולא לנזיר טמא כדפרישי' בסמוך: ועולת בהמה. דשמא מוחלט הוא אך לא טמא: **רביעית.** דליכא לספוקי לא במוחלט עוד ולא בטמא עוד מביא קרבן טהרה משום: **אמרת.** כמו אמר מר תגלחת ראשונה מביא לפורין וחטאת העוף ועולת בהמה נפשך מי ודאי מצורע הוא ולא טמא הוא הלפורין לחובתו וחטאת העוף ספק אזלא לקבורה ועולה הוי נדבה: ולגלחו בסוף שבעה. דהיינו תוך שלשים לא אפשר דדילמא לאו מוחלט הוא ורחמנא אמר לא יעבור על ראשו עד מלאת ואי לאו מצורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין אבראי קא מתעבדין חטאת העוף לקבורה ועולת בהמה הויא נדבה ואי לאו מצורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין אבראי קא מתעבדין חטאת העוף לקבורה עולת בהמה הויא חובתו והא בעי אשם רבי שמעון היא [6]דאמר מייתי ומתני תגלחת שניה ושלישית ציפורין לא צריך דהא עביד מאי איכא דילמא ודאי מוחלט הוא חדא לספק ספרו וחדא לספק טומאתו תגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ומתני ואי

מתנה בשלמים אף כי ממעט זמן אכילתן אי לאו מצורע הוא ובודאי טמא הוא חטאת העוף חובתו לפרים אבראי ולא הוו חולין בעזרה ועולת בהמה הוי נדבה ואי לאו מצורע הוא ולא טמא הוא לפרים אבראי קא מתעבדי וחטאת העוף לקבורה אזלא ועולת בהמה היא חובתו: **תגלחת** שניה ושלישית לפורים חיים[5] בשביל מוחלט לא צריך דהא עביד מאי איכא למימר דילמא ודאי מוחלט היה חדא לספק [ספרו] וחדא לספק טומאתו תגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ומתני: [b]**ספק טמא ומוחלט ודאי אוכל בקדשים לאחר שמנה ימים.** כלומר ביום השמיני ולאחר לאו דוקא ביום לאשון לנזירותו מגלח לחלוטו ושב ממון לאהלו שבעת ימים וביום [השביעי] יגלח וביום השמיני יביא קרבנות מצורע וכו ביום מותר לאכול בקדשים ועתה אם היה טמא ודאי יספור ז' ויזה שליש ח' ויגלח ט' אבל עתה שהוא ספק דילמא לאו טמא הוא אלא טהור מוחלט ולכך לגלחו בתוך שלשים אי אפשר דילמא לאו טמא הוא ורחמנא אמר תער לא יעבור על ראשו עד מלאת ולכך יתנה שלשים ויום שמיני עולה לו וביום שלשים ואחד יגלח כדין כל נזיר שמגלח יום שלשים ואחד כדאמר בפ' קמא (לעיל דף ה.) הרי ביום שלשים[6] יגלח תגלחת שלשים דשמא[7] נזיר טמא הוא והימים הראשונים יפלו ונצרך למנות שלשים יום עוד וביום שלשים ואחד יגלח תגלחת נזיר טהור והיינו דקאמר ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ששים ושבעה ימים דהיינו [יום] ס"ח זה הכלל אי אפשר לעשות דין נזירות טומאה ולא נזירות טהרה עד תוס ימי חלוטו ואינו קרוי מחוסר כפורים ליאסר בקדשים אלא בשביל מוחלטו שטומאתו מגופו:

מוחלט [8]**ספק טמא** [8]**ודאי אוכל בקדשים אחר שלשים ושבעה ימים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר** שבעים וארבעה ימים. מאחר שאינו ודאי מוחלט לא יגלח שוס תגלחת כי אם לסוף ז' אחר הזאה שלישי ח' ומגלח בשביעי ובשמיני מביא קרבן חטאת העוף [9]ונזירות[9] טומאה ואי אפשר לגלח שנית עד שלשים דשמא אינו מוחלט והשמיני יעלה למנין שלשים ויום ואחד[10] יגלח [שמא][11] מוחלט הוא והוו להו הנך שני תגלחות לחלוטו והיינו דקאמר אוכל קדשים לאחר ז' דהיינו יום ל"ח וסוף שבעה ימים יגלח שלישית כדין נזיר טמא ויום ל"ח יעלה לו למנין ז' וביום השמיני יתחיל למנות נזירות טהרה[12] [(לישנא אחרינא) וביום שלשים ואחד יגלח תגלחת נזיר ליטהר והיינו דקאמר ושותה יין ומיטמא לאחר ע"ד דהיינו יום ע"ה: **[13]טמא** ודאי מוחלט[13] ודאי אוכל בקדשים לאחר ח' ימים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ארבעים וארבעה ימים. דמאחר שהוא מוחלט ודאי יום תחילת נזירותו יגלח וביום שבעה יגלח[14] וביום שמיני יביא קרבנות מצורע וכו ביום יהא מותר לאכול בקדשים והאי לאחר ח' לאו דוקא אלא ח' עצמו ובשביל שהוא טמא יספור [15]ז' על יום שמיני של חלוטו וביום הז' יגלח וביום השמיני יביא קרבנות טומאה ויתחיל למנות נזירות טהרה שלשים [16]על יום שמיני וביום שלשים ואחד יגלח ויביא קרבנות טהרה והיינו דקאמר ושותה יין ומיטמא למתים לאחר מ"ד ימים דהיינו יום מ"ה:

נזיר

ה"ג **תגלחת** ראשונה מביא צפרים. לספק מוחלט אחת שמוטה ואחת משולחת וחטאת העוף לספק נזיר טמא ועולת בהמה לספק נזיר טהור ועולת העוף ללא חייבי כדין נזיר טמא ק"ל ושמא מספק לא הצריכוהו וכן צריך לומר דשלמים דנזיר טהור לא הצריכוהו שלא הצריכו לספק נזיר טהור רק קרבן להתירו בתגלחת וכדאמרי' גילח על מ' משלשתן יצא: ה"ג שניה מביא חטאת העוף ללא משום דנזירות טומאה[2] יעלה לו למנין שבעה וביום השמיני יתחיל למנות דנזיר טמא ליכא לספוקי בתגלחת שניה אלא משום ספק מוחלט ואף עולת בהמה שמא[3] לא היה מוחלט כי אם נזיר טמא: שלישית מביא חטאת העוף. לחולי היה טמא ותגלחת של מוחלט לא יעלה לתגלחת לא לנזיר טהור ולא לנזיר טמא כדפרישי' בסמוך: ועולת בהמה. דשמא מוחלט הוא אך לא טמא: **רביעית.** דליכא לספוקי לא במוחלט עוד ולא בטמא עוד מביא קרבן טהרה משום: **אמרת.** כמו אמר מר תגלחת ראשונה מביא לפורין וחטאת העוף ועולת בהמה נפשך מי ודאי מצורע הוא ולא טמא הוא הלפורין לחובתו וחטאת העוף ספק אזלא לקבורה ועולה הוי נדבה: ולגלחו בסוף שבעה. דהיינו תוך שלשים לא אפשר דדילמא לאו מוחלט הוא ורחמנא אמר לא יעבור על ראשו עד מלאת ואי לאו מצורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין אבראי קא מתעבדין חטאת העוף לקבורה ועולת בהמה הויא נדבה ואי לאו מצורע הוא ולאו טמא הוא ציפורין אבראי קא מתעבדין חטאת העוף לקבורה עולת בהמה הויא חובתו והא בעי אשם רבי שמעון היא [6]דאמר מייתי ומתני תגלחת שניה ושלישית ציפורין לא צריך דהא עביד מאי איכא דילמא ודאי מוחלט הוא חדא לספק ספרו וחדא לספק טומאתו תגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ומתני ואי

מתנה בשלמים אף כי ממעט זמן אכילתן אי לאו מצורע הוא ובודאי טמא הוא חטאת העוף חובתו לפרים אבראי ולא הוו חולין בעזרה ועולת בהמה נדבה ואי לאו מצורע הוא ולא טמא הוא לפרים אבראי קא מתעבדי וחטאת העוף לקבורה אזלא ועולת בהמה היא חובתו: **תגלחת** שניה ושלישית לפורים חיים[5] בשביל מוחלט לא צריך דהא עביד מאי איכא למימר דילמא ודאי מוחלט היה חדא לספק [ספרו] וחדא לספק טומאתו תגלחת רביעית מביא קרבן טהרה ומתני: [b]**ספק טמא ומוחלט ודאי אוכל בקדשים לאחר שמנה ימים.** כלומר ביום השמיני ולאחר לאו דוקא ביום לאשון לנזירותו מגלח לחלוטו ושב ממון לאהלו שבעת ימים וביום [השביעי] יגלח וביום השמיני יביא קרבנות מצורע וכו ביום מותר לאכול בקדשים ועתה אם היה טמא ודאי יספור ז' ויזה שליש ח' ויגלח ט' אבל עתה שהוא ספק דילמא לאו טמא הוא אלא טהור מוחלט ולכך לגלחו בתוך שלשים אי אפשר דילמא לאו טמא הוא ורחמנא אמר תער לא יעבור על ראשו עד מלאת ולכך יתנה שלשים ויום שמיני עולה לו וביום שלשים ואחד יגלח כדין כל נזיר שמגלח יום שלשים ואחד כדאמר בפ' קמא (לעיל דף ה.) הרי ביום שלשים[6] יגלח תגלחת שלשים דשמא[7] נזיר טמא הוא והימים הראשונים יפלו ונצרך למנות שלשים יום עוד וביום שלשים ואחד יגלח תגלחת נזיר טהור והיינו דקאמר ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ששים ושבעה ימים דהיינו [יום] ס"ח זה הכלל אי אפשר לעשות דין נזירות טומאה ולא נזירות טהרה עד תוס ימי חלוטו ואינו קרוי מחוסר כפורים ליאסר בקדשים אלא בשביל מוחלטו שטומאתו מגופו:

מוחלט [8]**ספק טמא** [8]**ודאי אוכל בקדשים אחר שלשים ושבעה ימים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר** שבעים וארבעה ימים. מאחר שאינו ודאי מוחלט לא יגלח שוס תגלחת כי אם לסוף ז' אחר הזאה שלישי ח' ומגלח בשביעי ובשמיני מביא קרבן חטאת העוף [9]ונזירות[9] טומאה ואי אפשר לגלח שנית עד שלשים דשמא אינו מוחלט והשמיני יעלה למנין שלשים ויום ואחד[10] יגלח [שמא][11] מוחלט הוא והוו להו הנך שני תגלחות לחלוטו והיינו דקאמר אוכל קדשים לאחר ז' דהיינו יום ל"ח וסוף שבעה ימים יגלח שלישית כדין נזיר טמא ויום ל"ח יעלה לו למנין ז' וביום השמיני יתחיל למנות נזירות טהרה[12] [(לישנא אחרינא) וביום שלשים ואחד יגלח תגלחת נזיר ליטהר והיינו דקאמר ושותה יין ומיטמא לאחר ע"ד דהיינו יום ע"ה: **[13]טמא** ודאי מוחלט[13] ודאי אוכל בקדשים לאחר ח' ימים ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ארבעים וארבעה ימים. דמאחר שהוא מוחלט ודאי יום תחילת נזירותו יגלח וביום שבעה יגלח[14] וביום שמיני יביא קרבנות מצורע וכו ביום יהא מותר לאכול בקדשים והאי לאחר ח' לאו דוקא אלא ח' עצמו ובשביל שהוא טמא יספור [15]ז' על יום שמיני של חלוטו וביום הז' יגלח וביום השמיני יביא קרבנות טומאה ויתחיל למנות נזירות טהרה שלשים [16]על יום שמיני וביום שלשים ואחד יגלח ויביא קרבנות טהרה והיינו דקאמר ושותה יין ומיטמא למתים לאחר מ"ד ימים דהיינו יום מ"ה:

נזיר

מסורת הש"ס

a) [לעיל ט. תוספתא פ"ו], ב) גי' ת"מ סוף, ג) וכתיב עו. מנחות קה. נדה ע., ד) [ויקרא יד], ה) גי' ת"מ כפוף [וכ"ה בכ"י], ו) [נגעים פי"ד מ"ג], ז) שיך לע"ב, ח) גי' ת"מ כנזיר טומא, ט) גי' ת"מ שלשים יום, י) גי' ת"מ מ' עם יום שמיני, כ) גי' ת"מ יום עם יום שמיני.

תורה אור השלם

1. כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַיי קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: במדבר ו ה

נוסחת הריב"ן

a) דקרבן טומאה בנזירות הוי בספק כי הוא אלא אפשר להקריבה ועולה דקמייתי קרבה נדבה: ב) בכ"י איתא בא"ל ואי לאו מצורע ודאי הוא אלא טמא הוא הלכך הלי חטאת העוף דקמייתי זו היא חובתו ולאשם ולעולת העוף לא מיישינן אי לא מייתי להו כיון דלא מעכבי והאי דקמייתי לפרים נמי לא מיישינן דאבראי קא מתעבד": ועולת בהמה דקמייתי הוא חובתו כ"פ ואי לאו מצורע ודאי הוא כו': ג) (בתגלחת שניה כו' לימי ספרו) ליתא בכ"י: ד) כיון דאבראי הוי חטאת העוף הוא דמייתי לפי שאין כו': ה) מפני שאינה כו' דהיא לא כו': ו) תקון ליה רבנן כו' על הספק אע"פ שאינה והשאר ליתא: ז) ומפרש לה בפרק בתרא: ח) משלם חטאת כו' ומתנה אם ודאי נזיר הוא עכשיו והיה מוחלט ושתה עולה דאמורה שבכולן תגלחות הן עולת נדבה חו מוכה ומאי קרבנותיו ואם:

גליון הש"ם

גמ' **וחטאת** העוף בו' לקבורה. ע' סוף תמורה בתמתי':

עין משפט
נר מצוה

יט א ב מיי' פ"י מהלי' נזירות הל"ח:
ב ג מיי' שם הל"ב ד ה ו ז ח וע"ש בכ"מ:

הגהות התוספות

1. ר"ת קשיא לן. 2. צ"ל לאו משום נזיר טמא. וכ"ה בס"י. ומתיבת יעלה עד יתחיל למנות. נמחק. 3. צ"ל כדמפרש. 5. צ"ל חיות. 6. צ"ל שלשים ושמנה. 7. צ"ל ושמא. 8. צ"ל וטמא. 9. צ"ל לנזירות טומאה. 10. מיבת ואחד נמחק. 11. צ"ל ושמא. 12. צ"ל נזירות טהרה שלשים ואחד. 13. צ"ל ומותלט. 14. צ"ל יגלח תגלחת שניה.

פי' הרא"ש

אמרת. כמו אמר מר: ר"ש היא דאמר בפ' התערובת ובפ' בתרא דנדה דמייתי אשם ומתני ומתני בשלמים ולא חיש על מה שמעמע זמן אכילתו ומביא קדשים לבית הפסול: הויא חדא לספק ספרו וחדא לספק טומאתו. פי' חטאת העוף על תגלחת שניה הוי לספק סוף ימי ספרו ושל תגלחת שלישית הוי לספק ימי טומאתו.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com